

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΣΙΔΩΡΟΣ Ο ΠΗΛΟΥΣΙΩΤΗΣ

Στίχος

Τη Δ' του αυτού μηνός Φεβρουαρίου,
εορτάζεται η μνήμη του Οσίου Πατρός ημών ΙΣΙΔΩΡΟΥ
του Πηλουσιώτου.

«Πηλουσιώτα, χαίρει,πολλά μοι τον πηλόν εκδύς,
και χαράς τυχών ξένης.

Εν δ' Ισίδωρον έθεντο τετάρτη σήματι λυγρώ».

Ο Άγιος Ισίδωρος, ο θείος πατήρ ημών ο Πηλουσιώτης, ήταν μοναχός στην Αίγυπτο, πατήρ της Εκκλησίας και εκκλησιαστικός συγγραφέας (Δ'-Ε') αιώνας. Γεννήθηκε από ευγενείς και θεοφιλείς γονείς στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου περίπου το 370μ.Χ.. Ήταν συγγενείς των Αρχιεπισκόπων Αλεξανδρείας Θεοφίλου και Κυρίλλου. Έλαβε επιμελημένη μόρφωση, γι' αυτό χρημάτισε στην αρχή κατηχητής και διδάσκαλος της πίστεως στην Αλεξάνδρεια και αλλού.

Νωρίς ελκύσθηκε από τον μοναχικό βίο, εγκαταλείποντας πλούτη, γένος λαμπρό, υλική ευδαιμονία και κατευθύνθηκε στο Πηλούσιο, μεταξύ των εκβολών του Νείλου και της χερσονήσου Σινά. Χειροτονήθηκε πρεσβύτερος από τον επίσκοπο Πηλουσίου Αμμώνιο, ο οποίος ήταν φίλος του. Εκεί διέτριψε το υπόλοιπο της ζωής του μέχρι τα βαθιά του γεράματα το 450μ.Χ..

Ο Άγιος Ισίδωρος από το Πηλούσιο, edίδασκε όλη την οικουμένη και εφώτιζε με τα λόγια και τα έργα του. Η ευγένεια του ήθους του, ο υποδειγματικός του βίος, η εξαιρετική του μόρφωση συντέλεσαν ώστε ταχύτατα να αποκτήσει την εκτίμηση και τον γενικό

θαυμασμό και να αναδειχθεί κόσμημα της Εκκλησίας του Πηλουσίου και σεβαστός από κλήρο και λαό.

Τόσο πολύ εξαπλώθηκε η φήμη του, ώστε κατέφθναν προς αυτόν διάφοροι κληρικοί, λαϊκοί ακόμη επίσκοποι περιωπής και ζητούσαν ερμηνεία δύσκολων γραφικών χωρίων. Έδινε σε όλους σοφότερες λύσεις και ερμηνείες.

Το εκκλησιαστικό του κύρος το μαρτυρεί το θάρρος με του οποίου έγραφε σε ανώτατους πολιτικούς άρχοντες ακόμη και στον αυτοκράτορα Θεοδόσιο τον Β΄. Ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Κύριλλος τον περιέβαλε με μεγάλη τιμή και σεβασμό και τον αποκαλούσε «**πατέρα**».

Ο Άγιος Ισίδωρος θεωρείται ως ο ένας από τους ευγενέστερους και σοφότερους αντιπροσώπους του μοναχικού βίου, ο κατ' εξοχήν αντιπρόσωπος του μοναχικού πνεύματος. Γι' αυτό ο Μ. Φώτιος τον αποκαλούσε: «**κανόνα ιερατικής και ασκητικής πολιτείας**», ο δε ιστορικός Ευάγριος έγραφε για τον Όσιο «**αγγελικόν μεταλθών βίον**». Ακόμη, ο Όσιος Ισίδωρος με αποστολικό ζήλο και καθαρότητα ψυχής επιχείρησε να επιβάλει τάξη στο μοναστικό χώρο, στην εκκλησία του Πηλουσίου και ευρύτερα, αλλά, προκάλεσε δυσαρέσκεις και εχθρότητες εναντίον του. Όμως, δεν αποθαρρύνθηκε. Δέχθηκε μα πνευματική ανωτερότητα σιωπή και αγιότητα τις συκοφαντίες.

Λόγω του πνευματικού συνδέσμου που είχε με τον Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο, εργάσθηκε για την υπεράσπιση της μνήμης του Αγίου και κατόρθωσε λίγο πριν το 416 μ.Χ., να αναγραφεί και πάλι το όνομα του στα δίπτυχα της Εκκλησίας της Αλεξανδρείας.

Επίσης, ανεμίχθη στην υπόθεση του Νεστορίου, την διδασκαλία του οποίου καταπολέμησε. Όμως, υποστήριζε μετριοπάθεια στην αντιμετώπισή του και κάλεσε τον Πατριάρχη Κύριλλο να μετριάσει το μένος του. Ζήτησε δε από τον Αυτοκράτορα Θεοδόσιο Β΄ να μην αμελήσει να παραστεί στην σύνοδο της Εφέσου [431] στην οποία καταδίκασε τον Νεστοριανισμό.

Ο Όσιος, κατ' εξοχήν πρακτικός διδάσκαλος, έγραφε αναρίθμητες επιστολές προς τον αυτοκράτορα, ανώτατους πολιτικούς άρχοντες, επισκόπους, πρεσβυτέρους, σοφιστές, μοναχούς, γραμματικούς, ιατρούς κ.λπ., άλλοι τις υπολογίζουν 3.000, άλλοι σε 7.000, κι άλλοι [όπως ο Νικηφόρος Κάλλιστος] σε 10.000. Μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί 2.012 και περιέχονται οι τίτλοι τους στην «**κλείδα**» της Πατρολογίας του **Migne**.

Με τις εν λόγω επιστολές του ο Άγιος Ισίδωρος απαντά σύντομα, εύστοχα και ερμηνευτικά, σε ποικίλα πνευματικά θέματα και ερωτήματα. Έγιναν δε ανάρπαστες και συγκαταλέγησαν ως εξαιρετικά πνευματικά βοηθήματα. Έχουμε πληροφορίες ότι στη Μονή των Ακοιμήτων στην Κωνσταντινούπολη υπήρχαν αντίγραφα 2.000 επιστολών του σε 5 τόμους. Οι επιστολές του αυτές είναι μνημεία της Χριστιανικής Λογοτεχνίας, δείχνουν τη βαθιά του γνώση σε θέματα θεολογίας, ελληνικής λογοτεχνίας, μυθολογίας, φιλοσοφίας, ιστορίας. Είναι γραμμένες με μεγάλη επιμέλεια και πνευματική σοφία.

Για τις επιστολές του αυτές, τον θαυμάζουν ο Μ. Φώτιος, ο Νικηφόρος Κάλλιστος και ο Ευάγγριος ο Οικονόμος. Στο σημείο αυτό, αξίζει να αναφέρουμε ενδεικτικά κάποιους τίτλους εξ αυτών των επιστολών του: *“Περί αλαζονείας”, “Περί εναρέτου ομιλίας”, “Περί γενεαλογίας της Θεοτόκου”, “Περί της τροφής του Προδρόμου και περί ασκήσεως”, “Περί Ιεροσύνης”, “Προς άρχοντας”, “Κατά Νεστοριανών”, “Περί του μη ορκίζεσθαι”* κ.λπ..

Μετά τον γαλήνιο και οσιακό θάνατό του, το 440μ.Χ. , σε πολύ βαθιά γεράματα ο Ισίδωρος τιμήθηκε πολύ σύντομα ως άγιος όχι μονάχα στην Ανατολή, αλλά και στη Δύση, εφόσον το άγιο λείψανο του έγινε «πηγή θαυμάτων τοις προσιούσι πιστών». Τα θαύματα ακριβώς αυτά ήταν η αψευδής απόδειξη της αγιοσύνης του. Γι' αυτό δίκαια η Εκκλησία τον κατέταξε στο χορό των αγίων της, γιορτάζοντας τη μνήμη του στις 4 Φεβρουαρίου, ημερομηνία της οσιακής κοιμήσεώς του.

Άγιε Ισίδωρε, χάριζε και σε εμάς, τους ευλαβείς προσκυνητές των Αγίων Ισιδώρων, πίστη, πνευματική σοφία, ταπείνωση, εγκράτεια για να αγωνιζόμεθα διαπαντός και να σε συναντήσουμε στην Ουράνιο Βασιλεία Του. Αμήν

Ἔτερον Ἀπολυτίκιον Ἦχος πλ. δ'.

Ἐν σοί Πάτερ ἀκριβῶς διεσώθη τό κατ' εἰκόνα· λαβῶν γάρ τόν σταυρόν,
ἠκολούθησας τῷ Χριστῷ, καί πράττων ἐδίδασκες,

ὑπερορᾶν μὲν σαρκός, παρέρχεται γάρ·
ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς, πράγματος ἀθανάτου· διό καὶ μετὰ Ἀγγέλων
συναγάλλεται, Ὅσιε Ἰσίδωρε τό πνεῦμά σου.

Ξανθή Σπυροπούλου
Φιλολόγος-Συγγραφέας